

SOLPARK HORSABERG

Underlag för undersökningssamråd avseende uppförande och drift av en
solcellsanläggning vid Horsaberg, Vetlanda kommun

2026-09-01

INNEHÅLL

1	ADMINISTRATIVA UPPGIFTER	4
2	INLEDNING	5
2.1	BAKGRUND OCH SYFTE	5
2.2	VERKSAMHETSUTÖVARE	5
2.3	MILJÖBEDÖMNING ENLIGT 6 KAP. MILJÖBALKEN	5
2.4	ANDRA TILLSTÅND OCH DISPENSER	5
2.5	VERKSAMHETENS SYFTE – FÖRNYBAR ELPRODUKTION	6
3	PROJEKTBESKRIVNING	7
3.1	LOKALISERING	7
3.2	OMFATTNING OCH UTFORMNING	8
3.3	ANLÄGGNING AV BATTERILAGER	9
3.4	AVVERKNING OCH MARKBEREDNING	10
3.5	ANLÄGGNING AV VÄG	10
3.6	INHÄGNAD, INSYNSSKYDD OCH ÖVERVAKNING	10
3.7	PÅLNING OCH BYGGNATION	11
3.8	MONTAGE OCH ANSLUTNING AV ELEKTRISK UTRUSTNING	11
3.9	DRIFT OCH SKÖTSEL AV ANLÄGGNINGEN	11
3.10	SKÖTSEL AV MARKEN	11
3.11	AVVECKLING OCH ÅTERSTÄLLANDE	12
3.12	TIDPLAN	12
4	BESKRIVNING AV OMRÅDET	13
4.1	OMGIVNING	13
4.2	TERRÄNG OCH MARKANVÄNDNING	17
4.3	KOMMUNALA PLANER	20
4.4	NATURMILJÖ	20
4.5	KULTURMILJÖ	24
4.6	FRILUFTSLIV	26
4.7	BOENDEMILJÖ	27
5	KONSEKVENSBEDÖMNINGAR OCH SKYDDSÅTGÄRDER	28
5.1	NATURVÄRDEN	28
5.2	KULTURMILJÖ	29
5.3	FRILUFTSLIV OCH ALLEMANSRÄTT	29
5.4	LANDSKAP OCH BOENDEMILJÖ	30
5.5	SKOGSBRUK AV NATIONELL BETYDELSE	31

5.6	KUMULATIVA EFFEKTER	31
6	ALTERNATIVREDOVISNING	32
6.1	VAL AV LOKALISERING	32
8	MILJÖBEDÖMNINGSPROCESSEN	33
9	REFERENSER	34

BILAGOR

Bilaga 1 – Foton från utredningsområdet

1 ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Anläggningsnamn	Solpark Horsaberg
Fastighetsbeteckningar	VETLANDA BENGSTORP 1:1, VETLANDA BOÅS 1:1, VETLANDA HORSABERG 2:1 och VETLANDA HORSABERG 2:3
Kommun	Vetlanda kommun
Län	Jönköping län

VERKSAMHETSUTÖVARE

Namn	Novar Sweden AB
Adress	Mårten Krakowgatan 2, 411 04 Göteborg
Org.nr.	559479-2052
Kontaktperson	Charlotte Duvby
Tel	+46 722 46 00 68
E-post	charlotte.duvby@novar.energy

KONSULT

Namn	Renewable Sweden AB
Org nr.	559134-5128
Samrådsunderlag och kartor	Amanda Broberg och Åsa Lindbom
Kvalitetsgranskning	Hanna Lind
Utformning och beräkningar	Erik Edelönn

Kartunderlag	© Lantmäteriet
Satellitbilder	Google Maps

2 INLEDNING

2.1 Bakgrund och syfte

Sverige har högt ställda klimatambitioner och mål om 100 procent fossilfri elproduktion till år 2040. Riksdagen har dessutom beslutat om ett klimatpolitiskt ramverk med ett mål att senast år 2045 inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser i Sverige. Utmaningen är stor, samtidigt är klimatomställningen för- enad med möjligheter till stora positiva synergieffekter, såsom renare luft, bättre stadsmiljö och tryg- gare energiförsörjning.

Syftet med Horsaberg solcellsanläggning (härefter benämnt *solpark*) är att förse södra Sveriges elnät med förnybar energi från solen samt tillföra lagringsmöjligheter. Solkraft har ett avsevärt lägre koldiox- idavtryck än fossila energikällor och medverkar till att nå det nationella målet om 100 procent fossilfri elproduktion år 2040. Solpark Horsaberg beräknas kunna producera cirka 60 gigawattimmar förnybar el per år samt ha en lagringskapacitet på cirka 240 megawattimmar. Verksamheten skulle ge södra Sve- rige mer lokalt producerad el och samtidigt bidra till att uppnå klimatmålen.

2.2 Verksamhetsutövare

Projektet drivs av Novar Sweden AB (härefter benämnt Novar) som har sina rötter i Nederländerna med säte i Göteborg. Novar är en marknadsledande aktör med lång erfarenhet av storskaliga solenergipro- jekt. Sedan starten 2014 har bolaget arbetat med att utveckla, bygga, äga och driva omfattande lös- ningar för förnybar energi, och under 2024 etablerades verksamheten även i Sverige.

Med en tydlig ambition att öka andelen solenergi erbjuder Novar en komplett helhetsmodell för gröna energisystem. All nödvändig kompetens finns samlad inom företaget – från projektering och finansiering till etablering och långsiktig förvaltning av energianläggningar

2.3 Miljöbedömning enligt 6 kap. miljöbalken

De åtgärder som planeras omfattas inte av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt Miljöprövningsförord- ningen (2013:251). Föreliggande handling utgör underlag för ett undersökningssamråd enligt 6 kap. 24 § miljöbalken, i syfte att samla in och analysera den information som i dagsläget finns om verksamhets- området, samt undersöka myndigheternas och särskilt berördas inställning till projektet.

Samrådet ligger till grund för verksamhetsutövarens fortsatta arbete med prövningsförfarande. Verk- samhetsutövaren har för avsikt att lämna in en anmälan om samråd i enlighet med 12 kap. 6 § miljöbal- ken för aktuell verksamhet.

Verksamhetsutövaren gör bedömningen att verksamheten inte kommer att medföra en betydande mil- jöpåverkan. Detta motiveras i huvudsak av att skogen som tas i anspråk till stora delar är en obrukad produktionsskog och mycket tät, med få till ringa naturvärden. Delar av skogen bedöms även vara låg- produktiv till följd av en högre markfuktighet. En liten andel av verksamhetsområdet utgörs av öppen mark. Dock är marken mycket blöt och bedöms inte vara lämplig för vare sig jordbruk eller betesmark.

2.4 Andra tillstånd och dispenser

- Bygglov kommer att sökas för transformatorstationer och nätinkopplingsstation samt för bat- terilager i den mån det behövs.
- Anmälan om vattenverksamhet kommer vid behov att göras för anmälningspliktiga åtgärder i befintliga diken.

- Ansökan om dispens från terrängkörningslagen görs vid behov.
- Avverkningsanmälan görs i den utsträckning det behövs.

2.5 Verksamhetens syfte – förnybar elproduktion

Solpark Horsaberg förväntas ha en installerad effekt på 69 megawatt (direct current, *dc*, det vill säga panelernas sammanlagda maxeffekt). Solförutsättningarna i utredningsområdet bedöms som goda och anläggningen beräknas kunna producera cirka 60 gigawattimmar förnybar elenergi årligen. Detta motsvarar el till cirka 3 250 eluppvärmda villor eller cirka 13 000 villor som är uppvärmda på annat sätt¹.

År 2023 hade Jönköping län en total elproduktion på cirka 1 890 gigawattimmar, varav el från solkraft stod för 162 gigawattimmar. År 2023 var den totala elanvändningen i Jönköpings län 4 200 gigawattimmar (SCB, 2026). Vid jämförelse av elproduktionen och elanvändningen kan konstateras att produktionen behöver öka betydligt för att tillgodose elbehovet i länet.

2.5.1 KLIMAT- OCH ENERGISTRATEGI FÖR JÖNKÖPING LÄN

Klimat- och energistrategin för Jönköpings län reviderades år 2025 och anger den gemensamma inriktningen för länets arbete med att minska växthusgasutsläppen, stärka energiförsörjningen och anpassa samhället till ett förändrat klimat (Jönköping län, 2025). Strategin tar sin utgångspunkt i nationella och internationella klimat- och energimål, däribland Parisavtalet och Agenda 2030, och konkretiserar hur länets aktörer gemensamt ska bidra till en hållbar utveckling.

Visionen är att Jönköpings län ska vara ett robust och fossilfritt plusenergilän. Det innebär att länet senast år 2045 ska producera mer fossilfri energi än vad som används inom länets gränser, samtidigt som energisystemet är leveranssäkert, effektivt och flexibelt. Strategin betonar att den omfattande elektrifieringen av samhället, i kombination med ökade klimatrelaterade risker såsom extremväder, ställer nya krav på energisystemets robusthet och på en stärkt regional och kommunal energiplanering.

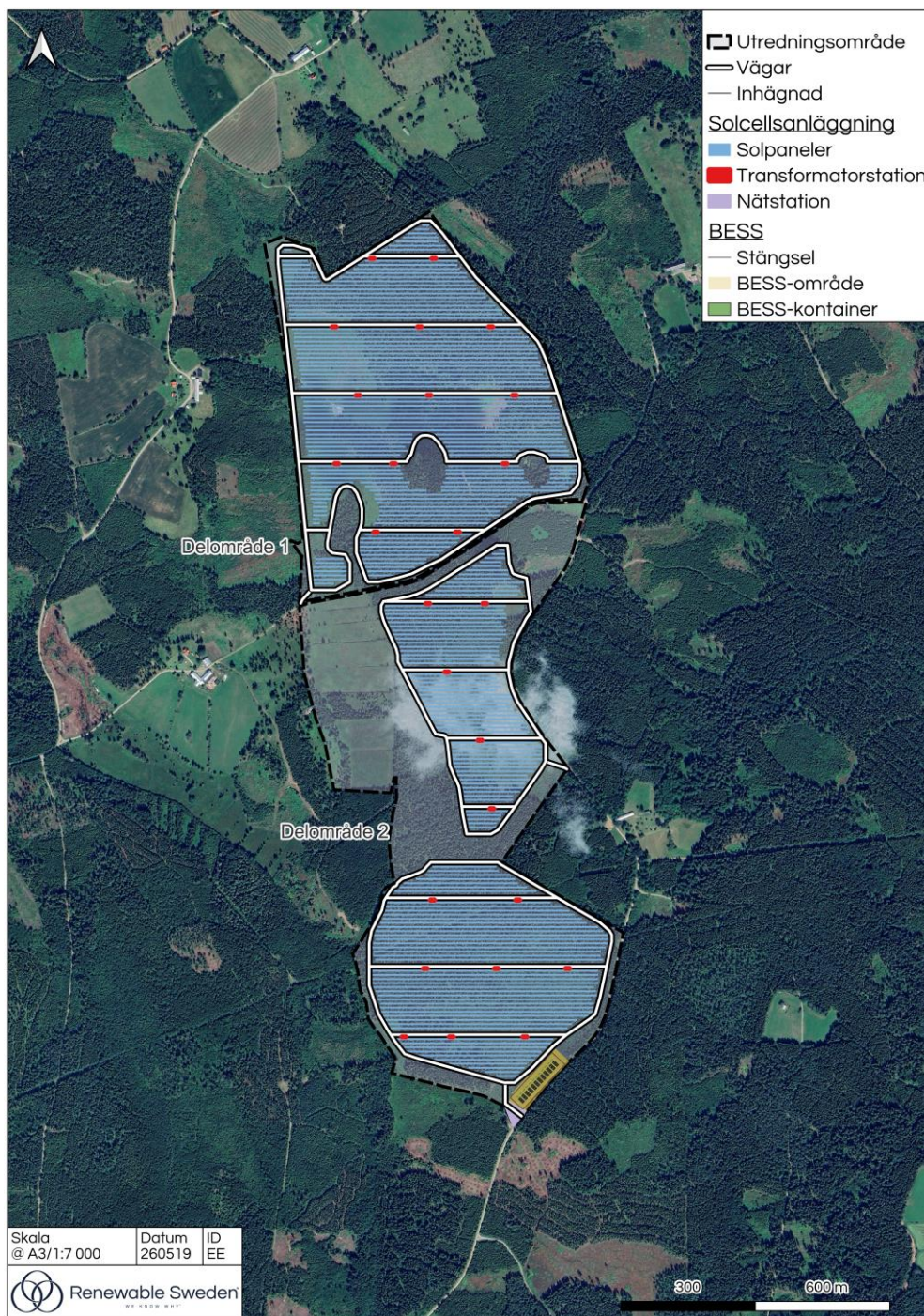
En central målsättning är att den energi som produceras och används i länet ska vara fossilfri och att energisystemet ska ha hög motståndskraft mot störningar. För att nå detta krävs ökad produktion av förnybar el och värme, särskilt från vindkraft, solkraft och biobaserad kraftvärme, i kombination med energieffektivisering, lagring och ökad flexibilitet i elsystemet. Samtidigt lyfter strategin vikten av att utbyggnaden sker med hänsyn till andra samhällsintressen, såsom naturvärden, biologisk mångfald och kulturmiljöer.

¹ En genomsnittlig villas totala elförbrukning i Sverige är cirka 20 000 kilowattimmar per år. En villa som värms upp med fjärrvärme eller annan teknik som inte är elberoende har normalt en förbrukning av hushållsel på cirka 5 000 kilowattimmar per år.

3.2 Omfattning och utformning

Den yta som berörs av planerad Solpark Horsaberg uppgår totalt till cirka 95 hektar. Utredningsområdet är uppdelat i två delområden, där delområde 1 omfattar cirka 40 hektar och delområde 2 omfattar cirka 55 hektar. Två viltkorridorer återfinns mellan delområde 1 och 2, samt mitt i delområde 2. Inför en byggnation kan det bli aktuellt att utesluta delar av utredningsområdet av till exempel byggtekniska skäl eller av hänsyn till skuggeffekter.

Den slutliga utformningen för utredningsområdet kan avvika från ritningen avseende vägdragning, placering av utrustning och teknisk utformning av utrustning.

Figur 2. Exempelutformning för Solpark Horsaberg.

Etableringen omfattar i huvudsak följande anläggningsarbeten som sker uteslutande inom utredningsområdet:

- Avverkning, stubbfräsning/-brytning och virkestransport. Markberedning och schaktning.
- Anläggande av hårdgjorda ytor så som uppställningsyta och vägdragningsyta till och inom utredningsområdet samt grundläggning för transformatorer och batterilagring.
- Eventuell anpassning av diken (separat anmälan i enlighet med 11 kap. miljöbalken)
- Anläggande av stängsel.
- Kabelförläggning.
- Pålning och byggnation av panelstrukturer.
- Montage av växelriktare, solpaneler och kablage.
- Etablering av transformatorstationer och batterilager.

3.3 Anläggning av batterilager

Med ett kraftigt ökat effektbehov, där situationer uppstår att många aktörer använder el samtidigt – till exempel morgonlasten där industrier startar upp sin produktion – uppstår tillfälligt höga belastningar och risk för nätträngsel.

I ett flexibelt nät kan aktörer anpassa sin elanvändning och tillgängliggöra effekt vid rätt tidpunkt. Detta avlastar nätet och bidrar till en större energieffektivitet. Ett sätt att bidra till flexibilitet är genom installation av batterier, vilket snabbt kan tillföra energi eller absorbera effekt. Ett batterilager kan bidra till att minska flaskhalsar och minimera störningar på nät och spänningsnivåer.

Ett batterilager (Battery Energy Storage System, BESS) består av prefabricerade transformatorstationer och battericontainrar som placeras på en hårdgjord yta. Då batterierna placeras inom planerad solpark är de inhägnade och kameraövervakade tillsammans med övriga anläggningen. Vidare är de utrustade med brandbarriärer och serviceytor för drift och underhåll. Konstruktionen säkerställer att allmänheten inte kan komma i kontakt med spänningsförande delar eller annan teknisk utrustning och uppfyller krav för skydd av högspänningsanläggningar.

Det aktuella batterilager som planeras inom Solpark Horsaberg har en installerad effekt om 60 megawatt och en kapacitet på 240 megawattimmar (fyra timmars uthållighet). Batterierna är av tekniken litiumionbatterier i modulära containrar, med transformatorer som olje- och luftkylda.

I den exempelutformning som är framtagen placeras batterierna på flack, lättbearbetad del av skogsmarken, med ett tillräckligt stort avstånd till närliggande bostadshus i förhållande till bullerstörning och brandrisker, se figur 2.

Ett batterilager kräver minimalt med tekniskt underhåll och anläggningens drift övervakas digitalt på distans.

Ett batterilager som installeras enligt gällande regelverk och standarder samt underhålls på ett rätt sätt anses som säkra, men vissa säkerhetsrisker följer med anläggningen. Ett batterilager som är av litiumjontyp är lösningsmedelsbaserad och brandfarlig och kan vid överhettning leda till en termisk rusning som i sin tur kan leda till brand. Containrarna är utrustade med inbyggda brandskydds- och säkerhetssystem, inklusive brandlarmscentral och automatiserat släcksystem, ventilation och tryckavlastningsport. Elektriska komponenter och batterimoduler är separerade för att minska spridningsrisker om termisk rusning skulle uppstå. Eventuell brand i batterilager hanteras i samråd med räddningstjänst och ska inte ske med vatten. Frågan om omhändertagande av släckvatten är således inte aktuellt.

I samråd med lokal räddningstjänst tas en brandskyddsplan fram.

Ett batterilager har en kortare livslängd än en solpark, cirka 15 år. Möjligheten finns att ersätta det uttjänta batterilagret med ny teknik, anpassat för det behov som då finns.

3.4 Avverkning och markberedning

Befintligt skogsbestånd samt sly kommer att avverkas inom utredningsområdet och transporteras från området. En del av veden kan bevaras inom området för biotophöjande ändamål. I den utsträckning behov finns kommer marken att jämnas ut och beredas för att anpassas till verksamheten.

3.5 Anläggning av väg

Området har idag ett bra befintligt skogsbilnät som skulle kunna nyttjas för anläggning av solparken. Det kan dock komma att krävas komplettering av enklare grusvägar som anläggs intill och inom utredningsområdet för att underlätta framkomligheten för byggtrafik och driftspersonal. I exempelutformningen framgår exempel på vägdragning. Infartsvägar och vägarnas sträckning inom utredningsområdet bestäms under detaljprojekteringen.

Figur 3. Exempel på skogsbilväg i angränsning till utredningsområdet. Utredningsområdet ses till vänster. Fotopunkt 10.

3.6 Inhägnad, insynsskydd och övervakning

Verksamheten kommer sannolikt att inhägnas och eventuellt också kameraövervakas av försäkrings- och säkerhetsskäl. Eventuellt kan batterilagret inhägnas separat med hänsyn till annan säkerhetsaspekt för denna typ av verksamhet. Inhägnaden kommer omfatta varje enskilt delområde, se figur 2. Stängslet är av typen Gunnebo eller liknande och cirka 2–2,5 meter högt. Syftet med stängslet är att hindra tillträde för obehöriga. En glipa på 10–20 centimeter kommer att lämnas längst ned mot marken för att möjliggöra passage för småvilt.

Låsta grindar kommer att monteras i anslutning till utredningsområdet infartsväg.

3.7 Pålning och byggnation

Solpanelerna fästs i första hand på stålkonstruktioner vilka är förankrade i marken till ett djup om cirka 1,5–3 meter under markytan. Efter en geoteknisk utredning beslutas lämpligt pålningsdjup baserat på markförhållanden, vind- och snölast. För att underlätta pålning i stenig terräng kan förborring av hål i jordlagret bli nödvändig. Där pålning anses olämpligt kan modulerna fixeras med markskruv alternativt med betongfundament. I samtliga fall är påverkan på marken begränsad. Grundläggningen medför inte någon markavvattning. Geotekniska undersökningar utförs i samband med detaljprojekteringen, men enligt preliminära bedömningar, med underlag hämtade ur karttjänster tillhandahållna av Sveriges Geologiska undersökning (SGU) är jorddjupet mellan 0–5 meter i större delen av utredningsområdet, vilket i regel medger förankring genom pålning.

Stålstrukturerna, varpå panelerna monteras, byggs vanligtvis i öst-västlig riktning med optimal lutning åt söder (vanligtvis 20–30° lutning). Utrymmet i nord-sydlig riktning mellan panelraderna är då vanligtvis 4–8 meter. Den slutgiltiga planeringen av panelernas placeringar är en del av detaljprojekteringen som görs i ett senare skede.

3.8 Montage och anslutning av elektrisk utrustning

På stålkonstruktionerna monteras solcellspanelerna. Solcellspanelerna omvandlar solljus till likström. Likströmmen överförs med kablar som hängs upp bakom panelerna och leds, vid behov, via kabelgravar till närmsta växelriktare. När likströmmen når växelriktarna, i normalfallet monterade på stålkonstruktionerna, omvandlas likström till växelström.

Växelströmskablar markförläggas i kabelgravar och leds till närmsta transformatorstation där växelströmmen uppgraderas från lågspänning till mellanspänning. Mellanspänningen är mer effektiv för överföring på längre sträckor och är anpassad för att kunna levereras ut på elnätet. Varje transformatorstation inhyses i en byggnad för vilken bygglov kommer att sökas. Under detaljprojekteringen kommer det avgöras hur många transformatorstationer som behövs, exakt placering samt dess grundläggning och utvändiga dimensioner.

Detaljprojektering av anläggningen svarar för hur många transformatorstationer som behövs, dess exakta placering samt dess grundläggning och utvändiga dimensioner. Men enligt den exempelutformning som har tagits fram och redovisas i figur 2 omfattar anläggningen av planerad storlek 26 transformatorstationer.

Utredningsområdet för etablering av solcellsanläggningen ligger inom ett nätkoncessionsområde där E.ON Energidistribution AB är nätägare. Anslutningspunktens lokalisering för solcellsanläggningen är preliminärt planerad i den södra delen av utredningsområdet. E.ON har lämnat en positiv anslutningsindikation för anläggningen. En batterilagringssenhets planeras preliminärt i delområde 2.

3.9 Drift och skötsel av anläggningen

Solcellsanläggningar är i regel mycket driftsäkra anläggningar med ett begränsat behov av underhåll och service. Ingående komponenter kommer löpande att bytas ut efter behov för att säkra kontinuerlig drift. Anläggningen drivs obemannad och dess funktion kan kontinuerligt bevakas med ett automatiserat driftövervakningssystem. Driftpersonal kommer att besöka anläggningen för regelbunden tillsyn, besiktning och skötsel, samt felavhjälpan och planerat underhåll efter behov.

3.10 Skötsel av marken

Under driften är det viktigt att ingen skuggande vegetation växer upp. Marken på anläggningen kommer att hållas öppen, genom till exempel slåtter eller bete. För dessa ytor finns många olika alternativ till

skötsel och eventuellt brukande. Det finns även möjlighet att så in växter som är lågväxande för att minimera skötseln av marken och skapa ytterligare möjligheter för biologisk mångfald.

En skötselplan kommer tas fram vid uppförandet av verksamheten.

3.11 Avveckling och återställande

Om fortsatt drift av solcellsanläggningen inte skulle vara aktuellt kommer solparken i sin helhet att avvecklas och marken att återställas. Det innebär att anläggningar som tillhör solparken samt all utrustning demonteras och avlägsnas från platsen på så sätt att erforderligt planteringsdjup, för de platsspecifika markförhållandena, erhålls. Marken återställs i samråd med och i enlighet med överenskommelse med markägaren. Intrånget på marken utgörs huvudsakligen av pålning för solpanelernas markstativ, elkablar och transformatorstationer. Dessa installationer kan med relativt enkla åtgärder avlägsnas och där efter kan marken återställas till ursprungligt skick genom nyplantering av skog.

Novar har för avsikt att nedmontera, bortforsla och i möjligaste mån återvinna samtliga komponenter och material som ingår i solparken i samband med avvecklingen.

3.12 Tidplan

Anslutningsprocessen till elnätet styrs av projektets tillståndsmässiga mognadsgrad. När avtal om elanslutning är tecknad påbörjas arbetet med upphandling, detaljprojektering och finansiering inför byggnation. Byggnation bedöms kunna starta inom tio år. Tiden från påbörjad byggnation till driftklar solcellsanläggning bedöms vara maximalt ett år.

4 BESKRIVNING AV OMRÅDET

I detta kapitel beskrivs de fysiska, planmässiga och infrastrukturella förutsättningar som råder i det aktuella området.

4.1 Omgivning

Utredningsområdet ligger centralt beläget mellan tre större vägar; väg 906 i öst, väg 895 i syd och väg 907 nordöst. Avståndet till vägarna uppgår dock till cirka 1,5-2 kilometer. Det omgivande landskapet karaktäriseras av ett småskaligt landskapsrum som kännetecknas av skog- och myrmarker, med inslag av mindre gårdsbebyggelse och öppen mark. Däremellan finns större områden med tätare skog. Små vattendrag som Benåsabäcken och Skvalen löper inom delområdena och nordöst om delområde 1 rinner Brobäck i sydöstlig riktning, se Figur 8. Skogsområdet där utredningsområdet är lokaliserad består av tät, relativt ung skog, till stora delar produktionsskog. Utredningsområdet är flackt och har mycket begränsade utblickar inom utredningsområdet. Och även om omgivande terräng är mer kuperad med större höjdskillnader så bidrar den småskaliga landskapskaraktären och den täta skogen siktlinjerna är korta och begränsade.

Omgivningen har god tillgänglighet med hänsyn till ett nät av mindre och enskilda vägar, som framför allt löper i nordsydlig riktning längs med delområdenas ytterkanter, med undantag för den väg som genomkorsar och skiljer delområdena åt.

Samlad bebyggelse förekommer framför allt söder om utredningsområdet och strax tre kilometer söder om utredningsområdet ligger samhället Skede.

Figur 4. Granplantering inom delområde 1. Fotopunkt 1.

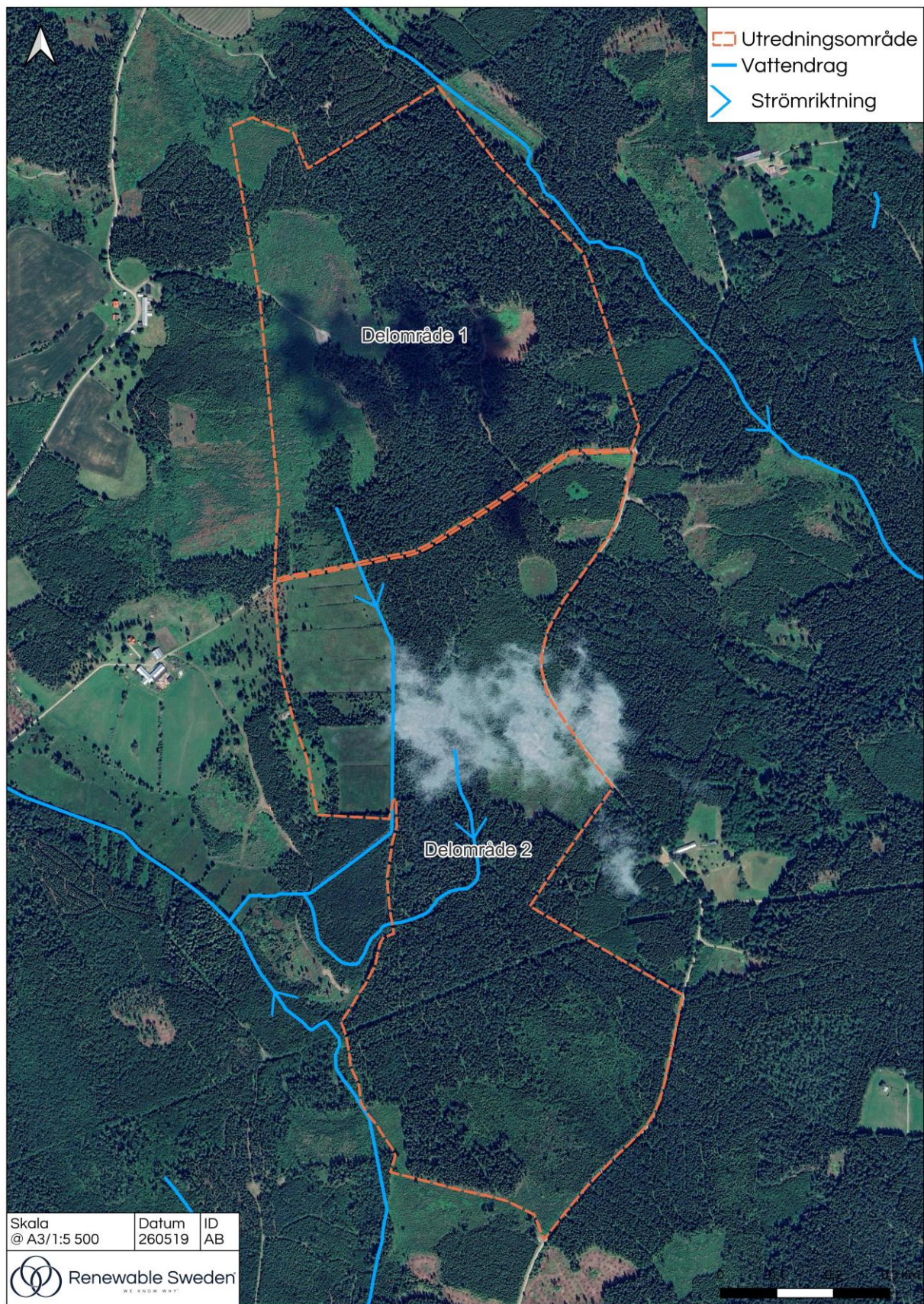
Figur 5. Tätt granskog inom delområde 2. Fotopunkt 2.

Figur 6. Betesmark inom delområde 2. Fotopunkt 3.

Figur 7. Något äldre granskog inom delområde 2. Fotopunkt 5.

Figur 8. Vattendrag inom utredningsområdet.

4.2 Terräng och markanvändning

Marken inom utredningsområdet utgörs av skog som i dagsläget sköts i produktionssyfte. En del av området är nyligen eller relativt nyligen avverkade. Några mindre områden i delområde 2 är betesmark, som historiskt används som odlingsmark.

4.2.1 SKOGSBRUK

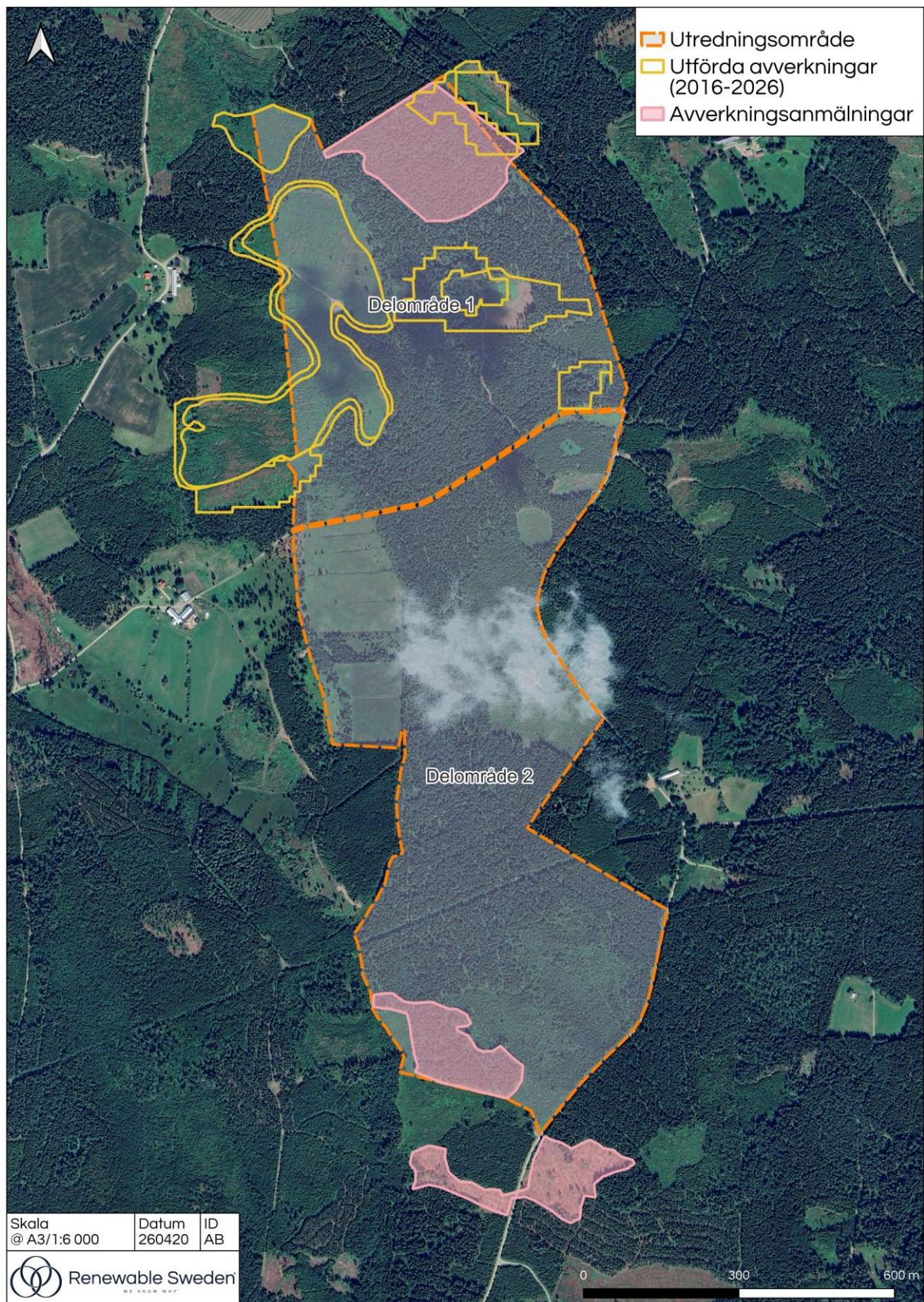
Enligt 3 kap. 4 § miljöbalken är jord- och skogsbruk av nationell betydelse. Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk.

Skogsmarken inom utredningsområdet utgörs huvudsakligen av produktionsskog i varierande ålder. De befintliga skogsyrtorna bedöms generellt ha låga naturvärden, men fyller en ekologisk funktion genom att erbjuda skydd, viloplatser och födosöksområden för fåglar och övrigt vilt.

Endast inom delområde 1 har det utförts skogsavverkningar de senaste tio åren, (se Figur 10). Inom båda delområdena finns avverkningsanmälningar registrerade. Inom delområde 1 är avverkningsanmälan registrerad 2025. Inom delområde 2 är avverkningsanmälan registrerad 2024.

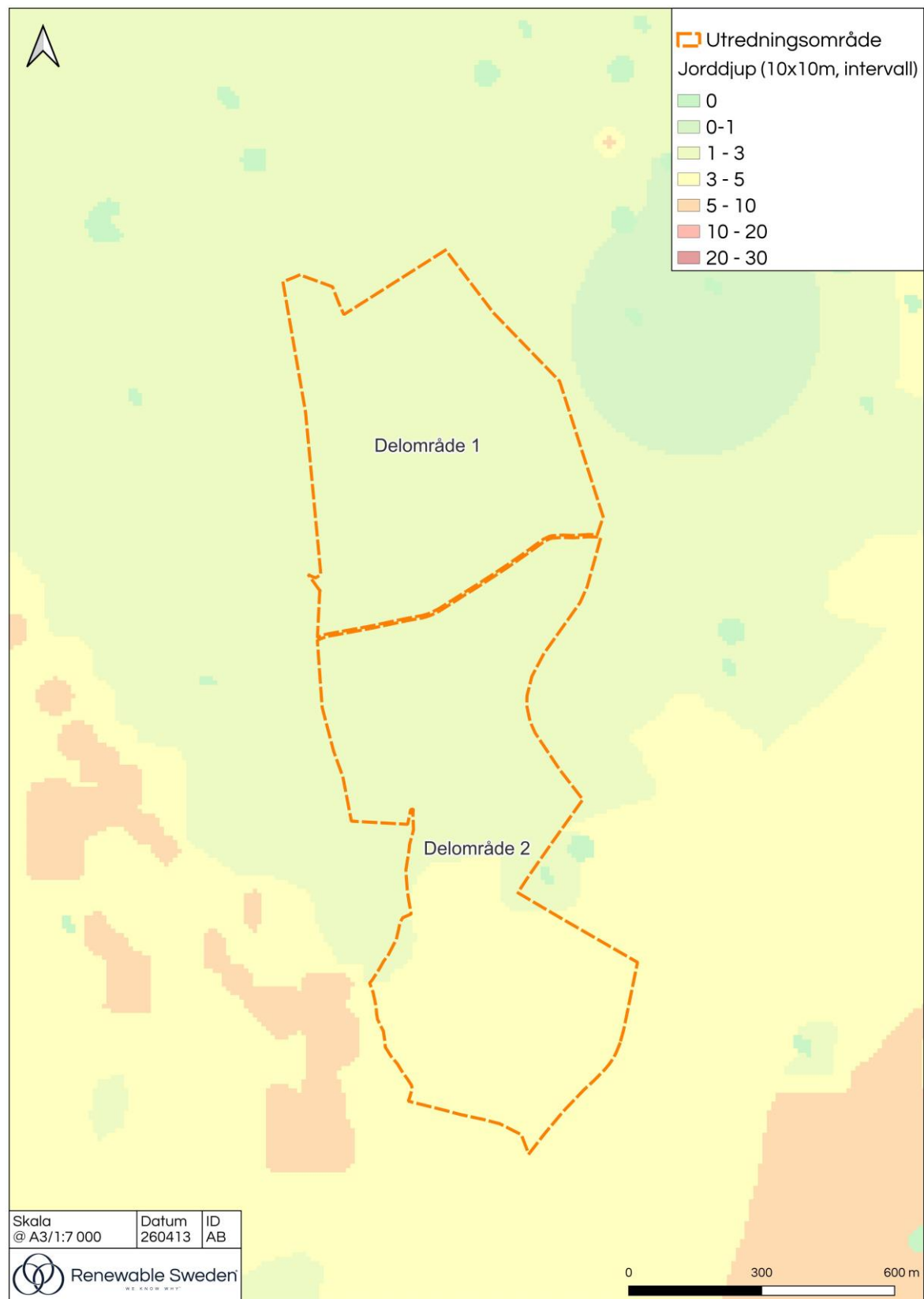
Figur 9. Områdesbild från delområde 1, fotopunkt 6.

Figur 10. Utförda avverkningar samt avverkningsanmälningar.

4.2.2 GEOLOGI

Enligt SGU:s karttjänster förekommer morän i utredningsområdet. Jorddjupet till berg varierar mellan 0-5 meter.

Figur 11. Jorddjup inom utredningsområdet.

4.2.3 MARKAVVATTNINGSFÖRETAG

I det planerade samrådet kommer aktuella markavvattningsföretag att kontaktas i den mån det är möjligt att få fram kontaktuppgifter.

4.2.4 INFRASTRUKTUR

Utredningsområdet ligger i ett skogslandskap som inte är påverkat av infrastruktur i form av kraftledningar och större vägar. Den närmsta landsvägen återfinns cirka 1,5 kilometer öster om utredningsområdet. Inom utredningsområdet finns ett befintligt skogsbilnät av god kvalitet, se Figur 3.

Ett ärende i Ledningskollen har skapats. Ingen ledningsägare har infrastruktur inom området.

4.3 Kommunala planer

Solparken kan beröras av olika typer av planer, program och andra styrdokument. Här redogörs översiktligt för vilka planer som berör verksamheten.

4.3.1 ÖVERSIKTSPLAN OCH DETALJPLAN

Vetlanda kommun arbetar för närvarande med att ta fram en ny översiktsplan. Den nu gällande översiktsplanen antogs 2010 (Vetlanda kommun, 2010) och nämner inte förutsättningar för solparker specifikt. I ett planeringsdokument inför framtagandet av den nya översiktsplanen nämns att det finns behov att peka ut lämpliga och olämpliga områden för storskaliga solparker i den kommande översiktsplanen (Vetlanda Kommun, 2022).

4.3.2 VIND- OCH SOLENERGIPLAN

Vetlanda kommun arbetar med att ta fram en ny översiktsplan samt en vind- och solenergiplan, vilken ska utgöra ett vägledande planeringsunderlag för lokalisering av förnybar energiproduktion (ProjektByggaren, 2024). Planen syftar till att stödja avvägningar mellan olika markanvändningsintressen och bidra till en ökad andel förnybar elproduktion i linje med nationella och regionala klimatmål. I planen anges att storskalig solenergi i första hand bör lokaliseras till redan exploaterade eller påverkade områden, alternativt på marker med låga natur- och kulturvärden där påverkan på landskapsbilden bedöms vara begränsad. Områden med höga naturvärden, skyddade områden, värdefulla kulturmiljöer samt tätorter och sammanhållen bebyggelse bedöms generellt inte vara lämpliga för etablering.

Den planerade solparken är lokaliserad inom ett kuperat skogslandskap med övervägande korta siktlinjer, där landskapsbilden i stor utsträckning är avskärmad av vegetation. Området utgörs av skogsmark med låga natur- och kulturvärden och omfattas inte av några utpekade skyddsintressen. Lokaliseringen bedöms därmed vara förenlig med kommunens riktlinjer för etablering av storskalig solenergi.

4.3.3 NATURVÅRDSPROGRAM

Vetlanda kommuns naturvårdsprogram utgör ett övergripande och samlat kunskapsunderlag om kommunens naturvärden. Naturvårdsprogrammet fungerar som ett stöd i kommunens planeringsprocesser genom att peka ut vilka områden som har högst naturvärde, samt ge vägledning kring hur dessa värden bör hanteras och skyddas vid förändrad markanvändning.

Inom utredningsområdet för Solpark Horsaberg finns inga utpekade områden av naturvårdsintresse. Se mer under kapitel 4.4.

4.4 Naturmiljö

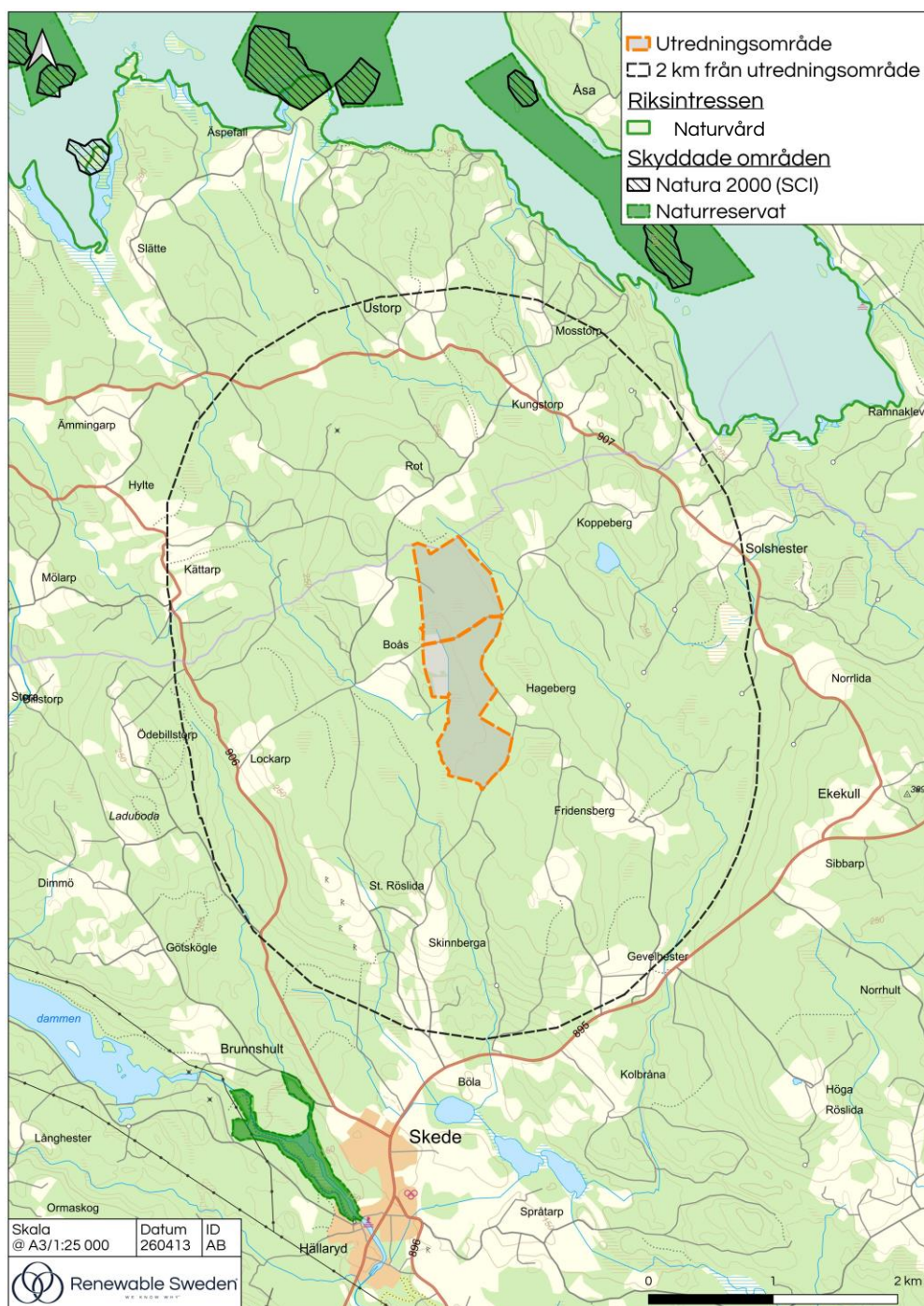
Inom ramen för kapitel 7 miljöbalken kan mark- och vattenområden skyddas med olika former av områdesskydd. I kapitel 3 miljöbalken regleras riksintresseområden för bland annat naturvård. I detta

avsnitt redogörs för riksintressen, skyddade områden samt lokala naturvärden. Riksintressen och skyddade områden inom två kilometer redogörs.

4.4.1 RIKSINTRESSEOMRÅDEN OCH OMRÅDESSKYDD

Utredningsområdet ligger inom ett större riksintresseområde som är klassat som skyddade vattendrag. Området, som kallas Emån, uppgår till 264 962 hektar. Se Figur 12. Närmsta riksintresse för naturvård återfinns cirka 2,2 kilometer från utredningsområdet.

Inga naturreservat eller andra skyddade områden återfinns inom två kilometer från utredningsområdet, de naturreservat som ligger närmst återfinns cirka 2,5 kilometer nordöst samt cirka 2,7 kilometer söder om projektet.

Figur 12. Skyddade områden, naturreservat och Natura 2000-områden inom två kilometer från utredningsområdet.

4.4.2 STRANDSKYDD

Syftet med det generella strandskyddet är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allmänhetens tillgång till strandområden samt att bevara goda livsmiljöer på land och i vatten för djur- och växtliv. Vid hav, större sjöar och vattendrag sträcker sig strandskyddsområdet generellt 100 meter från strandlinjen både upp på land och ut i vattnet. Den första juli 2025 trädde nya strandskyddsbestämmelser i kraft där strandskydd tas bort vid mindre sjöar och vattendrag. Sjöar mindre än en hektar och vattendrag som är smalare än två meter undantas från strandskyddsreglerna.

Inom utredningsområdet bedöms inte något av de förekommande vattendragen vara av sådan storlek att de omfattas av strandskydd, se figur 13. Strandskyddet avses stämmas av med länsstyrelse och kommun i samrådet.

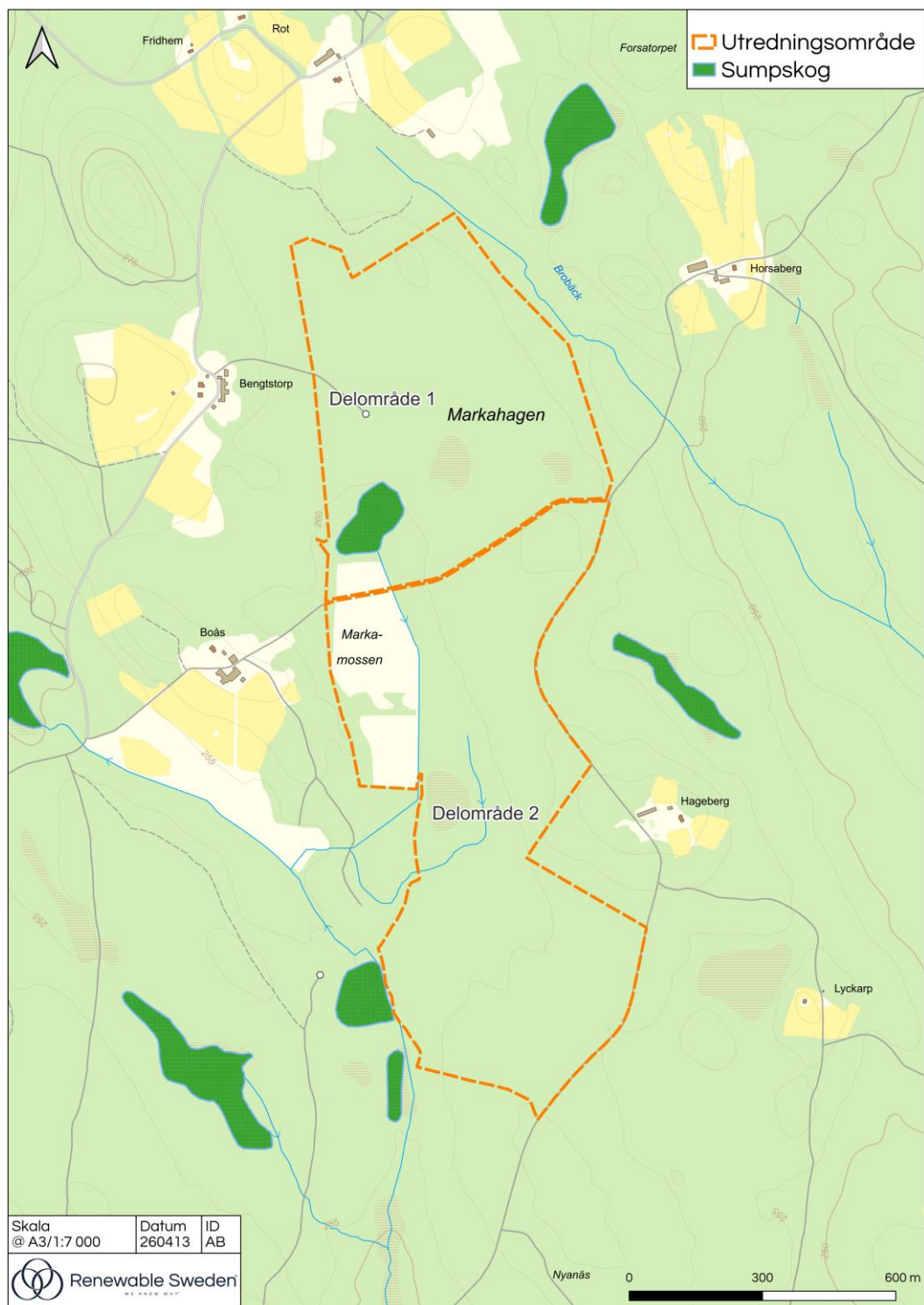
Figur 13. Vattendrag i delområde 2. Fotopunkt 4.

4.4.3 LOKALA NATURVÄRDEN

Lokala naturvärden som är registrerade i olika offentliga databaser har undersökts. Inom och i närheten av utredningsområdet finns få kända naturvärden. Inom utredningsområdet återfinns endast sumpskogsobjekt utpekade av Skogsstyrelsen, se figur 14.

Ett uttag av öppna data har genomförts av inrapporterade observationer i Artportalen avseende skyddsvärda och rödlistade arter, inklusive arter i kategorierna akut hotad (CR), starkt hotad (EN), sårbar (VU), nära hotad (NT) och kunskapsbrist (DD), Skogsstyrelsens signalarter samt arter upptagna i fågeldirektivets bilaga 1, habitatdirektivets bilagor 2 och 4 samt nationellt fridlysta arter. Uttaget omfattar perioden 2016–2026 (SLU Artdatabanken, 2026). Uttagsområdet inkluderade utredningsområdet samt en buffertzon om 500 meter. Inom utredningsområdet finns inga inrapporterade observationer av dessa arter.

En naturvärdesinventering har genomförts under april 2026.

Figur 14. Kända registrerade naturvärden inom och i närheten av utredningsområdet.

4.5 Kulturmiljö

Cirka en kilometer från utredningsområdet återfinns ett riksintresse för kulturmiljövård. *Stora Röslida* avser en fornlämningsmiljö med monumentala bronsåldersrösen. Uttrycket består av en höjdrygg i beteslandskap med sju större rösen från bronsåldern samt två gårdar med byggnadsbestånd från 1700- och 1800-talet.

Inom delområde 1 och 2 finns kulturhistoriska lämningar registrerade i Riksantikvarieämbetets kulturmiljöregister (KMR). Inom delområde 1 återfinns två objekt som är klassade som övrig kulturhistorisk lämning (L1970:3044, L1972:1548), se Figur 15 samt Figur 16. Inom delområde 2 återfinns två objekt (L1970:3087, L1970:3043), det är endast en marginell del av objekten som går in i projektområdet.

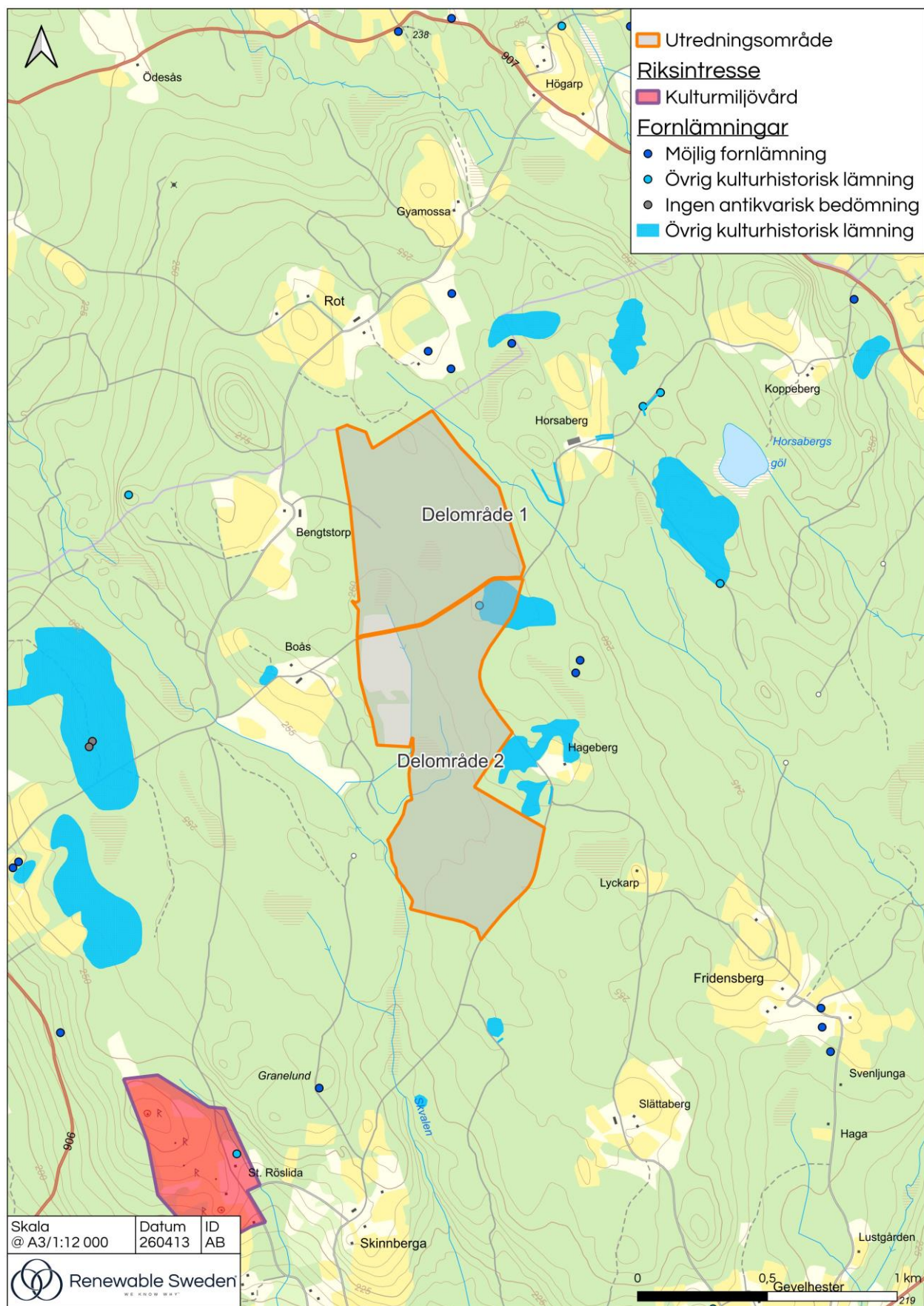
Arkeologisk utredning steg 1 kommer att utföras under maj 2026.

Tabell 1. Registrerade kulturhistoriska lämningar inom utredningsområdet.

Antikvarisk bedömning	Lämningstyp	Lämningsnummer
Övrig kulturhistorisk lämning (yta)	Område med fossil åkermark	L1970:3044
Övrig kulturhistorisk lämning (yta)	Område med fossil åkermark	L1970:3087
Övrig kulturhistorisk lämning (yta)	Område med fossil åkermark	L1970:3043
Övrig kulturhistorisk lämning (punkt)	Lägenhetsbyggnad	L1972:1548

Figur 15. Foton tagna inne i objekt L1970:3044. Fotopunkt 7.

4.6 Friluftsliv

Utredningsområdet berörs inte av några riksintresseområden för friluftsliv eller andra särskilt utpekade friluftshintressen. Skogsmarken inom utredningsområdet är till stora delar tät och svårframkomlig, vilket innebär att det saknas anlagda stigar eller tydliga promenadstråk. Förekomsten av friluftsliv bedöms därför vara begränsad inom själva skogsområdet och i stället främst koncentrerad till angränsande skogsbilvägar, vilka nyttjas för exempelvis promenader och ridning. Området kan även i viss utsträckning nyttjas för bär- och svampplockning.

Inom utredningsområdet bedrivs jakt, och ett antal jakttorn finns etablerade i området.

Figur 17. Jakttorn inom delområde 2. Fotopunkt 8.

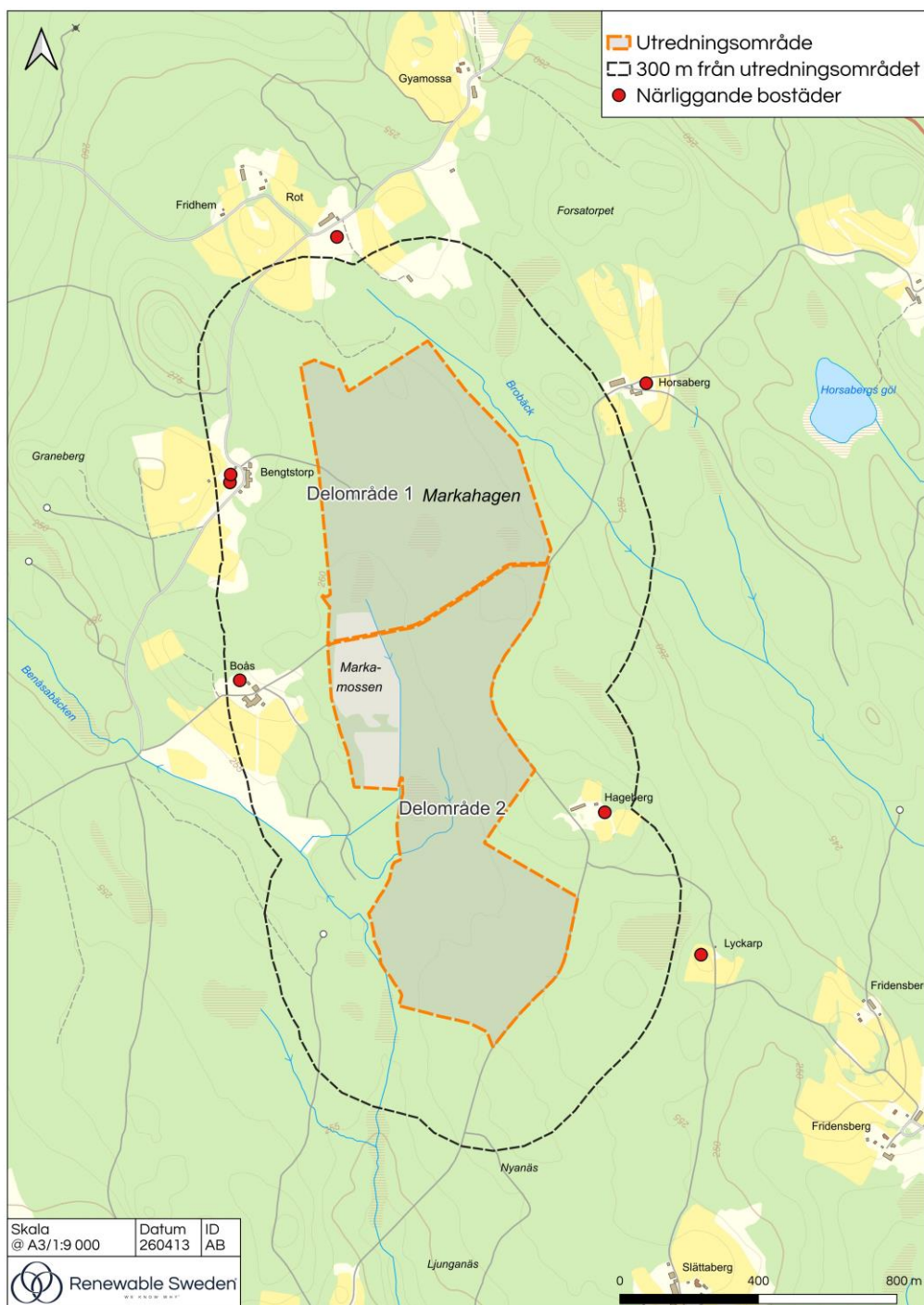

Figur 18. Utfodringsplats precis utanför utredningsområdet. Fotopunkt 9.

4.7 Boendemiljö

Det omgivande landskapet präglas av spridda gårdar som mestadels omgärdas av skog samt mindre arealer jordbruks- och betesmark. Samhället Skede med cirka 300 invånare (2021) ligger cirka 2,7 kilometer söder om utredningsområdet.

Närmsta bostad återfinns cirka 215 meter från utredningsområdet, det finns fyra bostäder inom 300 meter från utredningsområdet.

Figur 19. Närliggande bostäder.

5 KONSEKVENSBEDÖMNINGAR OCH SKYDDSÅTGÄRDER

5.1 Naturvärden

5.1.1 PRELIMINÄR BEDÖMNING AV PÅVERKAN PÅ NATURMILJÖ

Utredningsområdet utgörs av skogsmark med inslag av sumpskog och mindre vattendrag/diken. Några formella skydd i form av naturreservat, skogliga biotopskydd, naturvårdsavtal eller landskapsbildskydd berörs inte av något delområde. Det enda registrerade naturvärdet utgörs av en sumpskog som är upptagen av Skogsstyrelsen.

Inom utredningsområdet eller i dess direkta närhet finns inga riksintressen för naturmiljö eller skyddade naturmiljöer i form av naturreservat eller Natura 2000-områden. Planerad verksamhet är belägen på så stora avstånd från riksintresse för naturvård och andra områdesskydd, att dessa inte bedöms påverkas.

Området saknar i dagsläget dokumenterade naturvärden, med undantag för sumpskogsobjekt. Den preliminära konsekvensbedömningen i detta samrådsunderlag utgår från generell påverkan och möjliga konsekvenser för skogliga värden.

Med hänsyn till områdets karaktär, skogens ålder, sammansättning och sammanhang ur ett större landskapsperspektiv bedöms verksamhetsområdet vara relativt tålig för förändring.

Den naturvärdesinventering som har utförts under våren 2026 kommer att ligga till grund för fortsatt projektering och bedömning av områdets naturvärden. Solparkens utformning kommer att anpassas utifrån naturvärdesinventeringens resultat för att i möjligaste mål undvika och minimera en negativ naturmiljöpåverkan.

Planerad verksamhet medför att skogen som idag växer inom utredningsområdet avverkas. Delar av utredningsområdet är dock redan idag avverkat och ytterligare några mindre områden av skogen har avverkningsanmälts. Beroende på markens geotekniska egenskaper behöver därefter markberedning ske i olika omfattning för att kunna bestämma panelbordens grundläggningsmetod. De specifika lokala geotekniska förhållanden kommer att utredas i ett senare projekteringsskede. Vid markberedning och placering av kabelschakt och vägar inom utredningsområdet är det av vikt att ta hänsyn till förekommande diken och vattendrag för att säkerställa att vattenvägar bibehålls.

Utdrag från Artportalen redovisar att det inte finns några inrapporterade fynd inom utredningsområdet eller i dess direkta närhet. De fynd som finns inrapporterade är koncentrerade till gårdsmiljöer med öppna ytor och betesmarker.

Vattendragen som löper inom och i anslutning till delområdena bedöms vara av mindre storlek och således inte omfattas av gällande strandskyddsregler. Detta är dock något som ska utredas och klargöras i vidare projekteringsarbete.

Solparker är generellt sett inhägnade med hänsyn till säkerhets- och försäkringsskäl. Stängslet kan innebära en barriäreffekt för vilt som rör sig i området. I aktuellt fall är utredningsområdet indelat i två mindre delområden där varje delområde hägnas in separat. Mellan delområde 1 och 2 lämnas en faunapassage i anslutning till den befintliga skogsbilvägen, vilket möjliggör fortsatt passage för större vilt genom området. Därutöver anläggs ytterligare en faunapassage centralt inom delområde 2 för att ytterligare minska anläggningens barriäreffekt och underlätta viltets rörelser i landskapet. Småvilt bedöms fortsatt kunna röra sig fritt genom området då ett mellanrum på cirka 20 centimeter lämnas mellan

mark och stängsel. Ved från skog som avverkas för att undvika skuggor på solcellspaneler kommer delvis lämnas kvar i området för att främja fortsatt biologisk mångfald. Avverkning av skog kommer genomföras utanför fåglars häckningssäsong.

Beroende på val av skötselmetod för undervegetationen i området kan verksamheten ge en positiv påverkan på den biologiska mångfalden. Åtgärder kan vidtas för att anlägga stenrösen, skapa veddepåer, blomsterbäddar för fjärilar, sätta upp holkar och insektshotell med mera. Inför driftsättning tar verksamhetsutövaren fram en skötselplan där även åtgärder för att stärka biologisk mångfald ska ingå.

Med skyddsåtgärder bedöms verksamheten sammantaget påverka naturvärden och naturmiljöer i liten utsträckning.

5.1.2 FÖRESLAGNA SKYDDSÅTGÄRDER OCH VÄRDESKAPANDE ÅTGÄRDER FÖR NATURMILJÖN

Följande skyddsåtgärder och värdeskapande åtgärder föreslås utifrån den preliminära miljöbedömningen:

- En grön buffertzon kommer att lämnas längs med vägen och i mitten av delområde 2, som en faunapassage för att minska barriäreffekten i landskapet samt minimera risken för viltolyckor.
- Värdeskapande biotoper kan tillskapas i form av stenrösen, veddepåer, blomsterbäddar, holkar och insektshotell med mera.
- En skötselplan för verksamheten tas fram där åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden ska ingå.
- Ett mellanrum mellan mark och lägsta staketnivå lämnas för att småvilt obehindrat ska kunna ta sig in och ut inom anläggningen.

5.2 Kulturmiljö

5.2.1 PRELIMINÄR BEDÖMNING AV PÅVERKAN PÅ KULTURMILJÖ

Riksintresset en kilometer från utredningsområdet har värden kopplade till bronsåldersrösens placering på en höjdrygg i något mer öppet beteslandskap samt till det historiska odlingslandskapets kontinuitet. Med hänsyn till den småskaliga gårdsbebyggelsen, små landskapsrum och de begränsade utblickarna mot tät barrskog bedöms ingen påverkan uppkomma för riksintressets bevarandevärden.

Inom utredningsområdet finns kulturhistoriska lämningar, vilka har beaktats i framtagandet av exempelutformningen. En kulturmiljöutredning steg 1 kommer att genomföras under maj 2026.

5.2.2 FÖRESLAGNA SKYDDSÅTGÄRDER FÖR KULTURMILJÖ

Följande skyddsåtgärder föreslås utifrån den preliminära miljöbedömningen:

- För kända och registrerade kulturhistoriska lämningar tillämpas ett skyddsvstånd cirka tio meter.
- Om kulturhistoriska lämningar identifieras inom kulturmiljöutredning steg 1 kommer dessa att beaktas i vidare projektering.

5.3 Friluftsliv och allemansrätt

5.3.1 PRELIMINÄR BEDÖMNING AV FRILUFTSLIV OCH ALLEMANSRÄTT

Utredningsområdet omfattas inte av något riksintresse för friluftsliv eller andra utpekade värden för friluftsliv och rekreation. Skogsmarken inom området är till stor del tät och svårframkomlig, vilket innebär att det saknas anlagda stigar eller tydliga promenadstråk. Det är därför främst längs skogsbilvägarna

som människor rör sig. Trots detta bedöms området i viss utsträckning nyttjas för närrekreation av boende i omgivningen, exempelvis för promenader, svamp- och bärplockning samt ridning. Inom området bedrivs även jakt.

Planerad solpark kommer sannolikt att stängslas in, vilket i sig medför en viss barriäreffekt. Inhägnaden planeras dock att utrustas med grindar som gör det möjligt för strövande besökare att kunna röra sig inom parken.

En solpark innebär ett nytt inslag i landskapet som idag utgörs av skogsmark, med en förändrad landskapsbild till följd. Jakt kommer inte längre kunna bedrivas inom verksamhetsområdet. Detta kan i sin tur innebära att besökare undviker att besöka området i friluftssyfte.

Inga skyddsåtgärder bedöms vara nödvändiga.

5.4 Landskap och boendemiljö

5.4.1 PRELIMINÄR BEDÖMNING AV PÅVERKAN PÅ LANDSKAP OCH BOENDEMILJÖ

Hur förändringen i landskapet upplevs vid etablering av en solpark är i hög grad beroende av subjektiva värderingar. Upplevelsen formas av verksamhetens ljudbild, utseende, betraktelsevinkel, siktförhållanden och landskapets karaktär. Även den enskilda inställningen till exempelvis solkraft, intresset för miljö och för landskapet har betydelse. En solpark kan upplevas som antingen ett positivt, neutralt eller negativt inslag i landskapsbilden. Mot bakgrund av ovan är också en påverkan på landskapsbilden subjektiv, och att värdera påverkan är således inte möjligt. Det är i stället mer relevant att redovisa förändringen som planerad verksamhet medför i relation till områdets karaktär.

Buller

Solparkens drift orsakar inte störande nattbuller eller föroreningar i närmiljön. Det är däremot mer vanligt med buller som härrör från batterilager. Ljud avges framför allt från komponenter som växelriktare, ställverk och kylfläktar. Vid val av plats för batterilagret är det således av vikt att ta hänsyn till närliggande bostäder och säkerställa så att gränsvärden för miljöriktlinjer inte överskrids. Vid behov kan bullerreducerande åtgärder vidtas, till exempel i form av bullerdämpande komponenter som installeras ovanpå battericontainrarna.

Synlighet

Den solcellsanläggning som planeras kommer att ta skogsmark i anspråk och kräva avverkning och markbearbetning. Lokalt kommer således landskapet inom utredningsområdet och i dess direkta närhet att genomgå en betydande förändring. Då utredningsområdet är indelat i två delområden och är beläget inom ett större skogsområde bedöms långa siktlinjer vara begränsade. Då delområdena skiljs åt av en skogsbilväg kommer det finnas möjlighet för såväl människor som vilt att röra sig mellan delområdena. Det anslutande skogslandskapet är att betrakta som storskaligt, relativt artfattigt och slutet, medan landskapet ur ett större perspektiv har en mer småskalig landskapskaraktär med inslag av gårdsmiljöer. Ett sådant landskap betraktas i teorin som ett mer robust landskap, med begränsade siktlinjer och likartade miljöer. Hur en förändring av landskapet uppfattas och hur stor påverkan på landskapsbilden en solcellsanläggning medför hör också samman med hur landskapet nyttjas av närboende och besökare.

En solpark är i normala fall ungefär fyra meter hög, vilket begränsar synligheten från omgivningen i jämförelse med många andra typer av verksamheter. Med hänsyn till att solparken är planerad på skogsmark är sikten från närliggande bostäder begränsad och siktlinjerna mot parken bedöms vara korta. Enstaka bebyggelse kommer dock att ha en viss sikt över solparken. Vid behov kan insynsskydd i form av buskage etableras.

Verksamheten bedöms sammantaget innebära en lokal förändring i landskapet, men graden av påverkan kan begränsas genom att anpassa anläggningen enligt landskapets strukturer och att medvetet spara eller anlägga gröna ridåer för att begränsa synintrycket. Ur ett mer storskaligt landskapsperspektiv bedöms solparken medföra små-måttliga konsekvenser.

5.4.2 FÖRESLAGNA SKYDDSÅTGÄRDER FÖR LANDSKAP OCH BOENDEMILJÖ

Följande skyddsåtgärder föreslås utifrån den preliminära miljöbedömningen:

- För att begränsa siktlinjer och utsikt över solparken från närliggande bostäder kan grönstrukturer sparas eller anläggas.

5.5 Skogsbruk av nationell betydelse

5.5.1 PRELIMINÄR BEDÖMNING AV PÅVERKAN PÅ SKOGSBRUK

Skogsbruk är av nationell betydelse och enligt 3 kap. 4 § miljöbalken ska skogsmark som har betydelse för skogsnäringen så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk.

Den planerade verksamheten innebär att markanvändningen inom utredningsområdet förändras från skogsbruk till en kombination av solesproduktion, batterilagring och öppen mark med lågväxande vegetation. Detta medför att skogsbruk inte längre kan bedrivas inom själva verksamhetsområdet under anläggningens drifttid. Verksamheten bedöms inte medföra någon påtaglig fragmentering av skogsmarken eller sådana hinder i tillgänglighet eller infrastruktur att ett rationellt skogsbruk i angränsande områden försvåras. Skogsbilvägar och andra funktioner av betydelse för brukandet bedöms i huvudsak kunna nyttjas även fortsatt.

Inom solparken planeras åtgärder för att främja biologisk mångfald. Det kan exempelvis vara stenrösen, veddepåer, blommande och bärandeväxtlighet, holkar, sandblottor, med mera. Solparken innebär en förändrad markanvändning, men ingreppet är reversibelt. Vid en framtida avveckling kan anläggningen tas bort och marken återställas, vilket möjliggör att skogsbruk kan återupptas.

Inga skyddsåtgärder bedöms vara nödvändiga.

5.6 Kumulativa effekter

5.6.1 PRELIMINÄR BEDÖMNING AV KUMULATIVA PÅVERKAN

Med kumulativa effekter avses den samlade effekten av flera olika verksamheter på miljön i ett område. Kumulativa effekter av solparker skulle kunna vara påverkan på landskapsbilden, friluftslivet eller naturmiljön.

Inga solparker återfinns i närheten av utredningsområdet. Inte heller bedöms någon annan typ av verksamhet bidra till en kumulativ påverkan.

6 ALTERNATIVREDOVISNING

6.1 Val av lokalisering

Solpark Horsaberg beräknas producera cirka 62 gigawattimmar förnybar el per år. Verksamheten kommer ge södra Sverige mer lokalt producerad el och samtidigt bidra till att uppnå klimatmålen. Närmaste elnätstation för anslutning till regionnätet ligger cirka 4 kilometer från Solpark Horsaberg. E.ON har gett ett preliminärt besked om att det är möjligt att ansluta solparken till denna anslutningspunkt, alternativt till en ny station som byggs längs kraftledningarna som löper genom området.

Lokalisering i skogsmark har valts för att undvika lokalisering i exempelvis jordbruksmark. Solparkens lokalisering har valts utifrån god solinstrålning, byggtekniska- och ekonomiska förutsättningar, samt där minsta möjliga intrång och olägenhet för människors hälsa och miljö föreligger.

Solparken kommer att uppföras i skogsmark som idag utgörs av tät barrskog av produktionsskogskaraktär. Verksamheten kommer under driften att ändra markanvändningen från skogsbruk till solesproduktion men som under driften bedöms kunna bidra till ökad biologisk mångfald.

Verksamheten bedöms ha mycket begränsad påverkan på naturvärden, och ingen påverkan på skyddade områden eller riksintresse för naturvård.

Verksamheten bedöms ha mycket begränsad påverkan på det lokala friluftslivet och ingen påverkan på riksintresse för friluftsliv.

Verksamheten väntas sammantaget inte innebära en väsentligt påverkad landskapsbild från bebyggelse. Verksamheten förväntas inte heller medföra betydande konsekvenser för landskapets helhetsintryck.

Verksamheten bedöms inte påverka några riksintresseområden eller skyddade områden och verksamheten är förenlig med gällande miljökvalitetsmål.

Sammantaget bedöms solparken inte medföra några betydande konsekvenser för människors hälsa och miljö.

8 MILJÖBEDÖMNINGSPROCESSEN

Samtliga miljöaspekter som tagits upp i samrådsunderlaget utvecklas och bedöms i vidare miljöbedömningsprocess, antingen i ett förenklat underlag eller i en miljökonsekvensbeskrivning. I vidare process avses samtliga miljöaspekter analyseras och bedömas, både direkta och indirekta miljökonsekvenser under byggnation, drift och avveckling. Kumulativa effekter bedöms i behövlig omfattning.

Ett förenklat underlag eller miljökonsekvensbeskrivningen kommer även att innehålla samrådsredogörelse, alternativbeskrivning, teknisk beskrivning och en redogörelse för överrensstämmelse med miljömål och miljökvalitetsnormer.

9 Referenser

Jönköping län. (2025). *Klimat- och Energistrategi för Jönköping län*. Jönköping län.

SCB. (den 06 02 2026). *Kommunal och regional energistatistik*. Hämtat från <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/energi/energibalanser/kommunal-och-regional-energistatistik/>

SLU Artdatabanken. (den 17 02 2026). *Artportalen*. Hämtat från <https://www.artportalen.se/>

Vetlanda kommun. (2010). *Översiktsplan 2010 Vetlanda kommun*.

Vetlanda Kommun. (2022). *Planeringsstrategi för översiktsplanering*.

GIS material: Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet, Länsstyrelsen, Energimyndigheten m.fl. 2025

Fotografier: Renewable Sweden

Bakgrundskartor ©Lantmäteriet

Flygfoton: Google maps och ©Lantmäteriet